

Travel Review Ratings

Autor: Jelena Maksimović

**Projekat u okviru kursa Istraživanje podataka 1, Matematički fakultet u
Beogradu**

Profesor: Nenad Mitić
Asistent: Stefan Kapunac

Sadržaj

1	Uvod	3
1.1	Pregled zadatka	3
1.2	Motivacija	3
2	Eksplorativna analiza podataka	3
2.1	Skup podataka	3
2.2	Atributi	4
3	Eksplorativna analiza podataka	4
3.1	Pretprocesiranje	4
4	Klasifikacija	10
4.1	Koraci	10
4.2	Logistička Regresija:	10
4.3	Random Forest:	11
4.4	SVM (Support Vector Machine):	12
4.5	Evaluacija na Test Skupu	13
5	Linearna Regresija	16
5.1	Implementacija Linearne Regresije	16
5.1.1	Rezultati	16
5.1.2	Grafikon stvarnih vs. predviđenih vrednosti	17
5.1.3	Računanje reziduala	18
5.2	Primena Modela Support Vector Machine (SVM) za Regresiju	18
5.2.1	Za ciljni atribut "AverageRatingsChurches"	18
5.2.2	Rezultati za "AverageRatingsChurches"	19
5.2.3	Grafikoni stvarnih vs. predviđenih vrednosti i grafikoni reziduala za SVM model	19
6	Klasterovanje	20
6.1	Segmentacija korisnika	20
6.2	Otkrivanje obrazaca	20
6.3	Analiza tržišta	20
6.4	Pretprocesiranje Podataka	20
6.4.1	Standardizacija podataka	20
6.4.2	PCA (Principal Component Analysis)	20
6.4.3	Korak 2: Instanciranje PCA modela	20
6.4.4	Analiza broja klastera	22
6.5	K-means	22
6.6	Hijerarhijsko klasterovanje:	23

1 Uvod

1.1 Pregled zadatka

Cilj ovog istraživanja je analiza skupa podataka pod nazivom "Travel Review Ratings" koji sadrži Google recenzije atrakcija širom Evrope. Skup podataka se sastoji od ocena korisnika za 24 različite kategorije atrakcija, pri čemu su ocene korisnika izražene u opsegu od 1 do 5. Potrebno je izvršiti eksplorativnu analizu ovog skupa podataka, primenu različitih tehnika preprocesiranja, kao i primena algoritama za klasifikaciju i klasterovanje radi dobijanja boljih uvida u podatke i omogućavanja boljeg razumevanja korisničkih ocena atrakcija.

1.2 Motivacija

Analiza korisničkih ocena može pružiti korisne informacije o atrakcijama i njihovoj popularnosti. Razumevanje faktora koji utiču na ocene može pomoći u donošenju odluka u oblasti turizma, marketinga i unapređenja atrakcija. Takođe, klasifikacija i klasterovanje ovih podataka mogu doprineti personalizovanim preporukama za korisnike.

2 Eksplorativna analiza podataka

2.1 Skup podataka

Skup podataka "Travel Review Ratings" sastoji se od 5456 instanci sa 25 atributa. Atributi uključuju ocene korisnika za različite kategorije atrakcija, kao i jedinstvene identifikatore korisnika.

	User	Category 1	Category 2	Category 3	Category 4	Category 5	Category 6	Category 7	Category 8	Category 9	...	Category 16	Category 17	Category 18	Category 19	Category 20
0	User 1	0.00	0.00	3.63	3.65	5.00	2.92	5.00	2.35	2.33	...	0.59	0.50	0.00	0.50	0
1	User 2	0.00	0.00	3.63	3.65	5.00	2.92	5.00	2.64	2.33	...	0.59	0.50	0.00	0.50	0
2	User 3	0.00	0.00	3.63	3.63	5.00	2.92	5.00	2.64	2.33	...	0.59	0.50	0.00	0.50	0
3	User 4	0.00	0.50	3.63	3.63	5.00	2.92	5.00	2.35	2.33	...	0.59	0.50	0.00	0.50	0
4	User 5	0.00	0.00	3.63	3.63	5.00	2.92	5.00	2.64	2.33	...	0.59	0.50	0.00	0.50	0
...
5451	User 5452	0.91	5.00	4.00	2.79	2.77	2.57	2.43	1.09	1.77	...	0.66	0.65	0.66	0.69	5
5452	User 5453	0.93	5.00	4.02	2.79	2.78	2.57	1.77	1.07	1.76	...	0.65	0.64	0.65	1.59	1
5453	User 5454	0.94	5.00	4.03	2.80	2.78	2.57	1.75	1.05	1.75	...	0.65	0.63	0.64	0.74	5
5454	User 5455	0.95	4.05	4.05	2.81	2.79	2.44	1.76	1.03	1.74	...	0.64	0.63	0.64	0.75	5
5455	User 5456	0.95	4.07	5.00	2.82	2.80	2.57	2.42	1.02	1.74	...	0.64	0.62	0.63	0.78	5

5456 rows × 26 columns

Prikaz podataka

2.2 Atributi

- **Category 1:** Jedinstveni korisnički identifikator.
- **Category 2:** Prosečna ocena korisnika za crkve.
- **Category 3:** Prosečna ocena korisnika za odmarališta.
- **Category 4:** Prosečna ocena korisnika za plaže.
- **Category 5:** Prosečna ocena korisnika za parkove.
- **Category 6:** Prosečna ocena korisnika za pozorišta.
- **Category 7:** Prosečna ocena korisnika za muzeje.
- **Category 8:** Prosečna ocena korisnika za tržne centre.
- **Category 9:** Prosečna ocena korisnika za zoo vrtove.
- **Category 10:** Prosečna ocena korisnika za restorane.
- **Category 11:** Prosečna ocena korisnika za kafiće/pubar.
- **Category 12:** Prosečna ocena korisnika za lokalne usluge.
- **Category 13:** Prosečna ocena korisnika za brze hrane/picerije.
- **Category 14:** Prosečna ocena korisnika za hotele i druge smeštajne objekte.
- **Category 15:** Prosečna ocena korisnika za sok barove.
- **Category 16:** Prosečna ocena korisnika za galerije umetnosti.
- **Category 17:** Prosečna ocena korisnika za noćne klubove.
- **Category 18:** Prosečna ocena korisnika za bazene.
- **Category 19:** Prosečna ocena korisnika za teretane.
- **Category 20:** Prosečna ocena korisnika za pekare.
- **Category 21:** Prosečna ocena korisnika za salone za lepoto i spa centre.
- **Category 22:** Prosečna ocena korisnika za kafiće.
- **Category 23:** Prosečna ocena korisnika za vidikovce.
- **Category 24:** Prosečna ocena korisnika za spomenike.
- **Category 25:** Prosečna ocena korisnika za bašte.

3 Eksplorativna analiza podataka

3.1 Pretprocesiranje

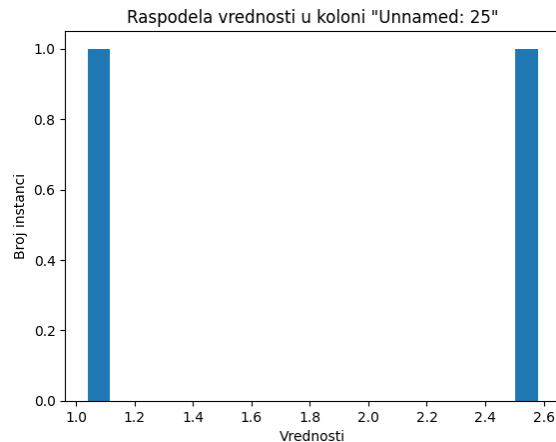
Priprema podataka za analizu.

1. Konverzija ocena u numeričke vrednosti:

Prva važna faza pretprocesiranja podataka je konverzija ocena korisnika, koje su prvobitno bile sačuvane kao stringovi, u numeričke vrednosti. Ovo omogućava rad sa ocenama kao sa brojevima, što je neophodno za analizu i primenu algoritama.

2. Provera i uklanjanje nepotrebnih kolona:

Nakon razmatranja svih kolona u skupu podataka, radi utvrđivanja njihove korisnosti za analizu može se primetiti da kolona "Unnamed : 25" sadrži većinom NaN vrednosti i samo dve različite stvarne vrednosti (1.04 i 2.58). Zbog toga se ova kolona uklanja kako bi se smanjila dimenzionalnost skupa podataka.

3. Izbacivanje kolone "User":

Kolona "User" sadrži jedinstvene vrednosti za svakog korisnika i ne pruža značajne informacije za analizu podataka. Izbacujemo je kako bi se olakšala obrada podataka.

4. Preimenovanje kolona:

Zbog poboljšanja čitljivosti i razumevanja podataka, kolone treba preimenovati kako bi imale smislene nazive.

```
new_column_names = {  
    'Category 1': 'AverageRatingsChurches',  
    'Category 2': 'AverageRatingsResorts',  
    'Category 3': 'AverageRatingsBeaches',  
    'Category 4': 'AverageRatingsParks',  
    'Category 5': 'AverageRatingsTheatres',  
    'Category 6': 'AverageRatingsMuseums',  
    'Category 7': 'AverageRatingsMalls',  
    'Category 8': 'AverageRatingsZoo',  
    'Category 9': 'AverageRatingsRestaurants',  
    'Category 10': 'AverageRatingsPubsBars',  
    'Category 11': 'AverageRatingsLocalServices',  
    'Category 12': 'AverageRatingsBurgerPizzaShops',  
    'Category 13': 'AverageRatingsHotelsLodgings',  
    'Category 14': 'AverageRatingsJuiceBars',  
    'Category 15': 'AverageRatingsArtGalleries',  
    'Category 16': 'AverageRatingsDanceClubs',  
    'Category 17': 'AverageRatingsSwimmingPools',  
    'Category 18': 'AverageRatingsGyms',  
    'Category 19': 'AverageRatingsBakeries',  
    'Category 20': 'AverageRatingsBeautySpas',  
    'Category 21': 'AverageRatingsCafes',  
    'Category 22': 'AverageRatingsViewPoints',  
    'Category 23': 'AverageRatingsMonuments',  
    'Category 24': 'AverageRatingsGardens'  
}
```

5. Statistička analiza numeričkih kolona:

Korišćenjem 'data.describe()' funkcije, dobijaju se osnovne statističke informacije o numeričkim atributima, uključujući srednju vrednost, standardnu devijaciju, minimum, maksimum i kvartile. Ovo pomaže da se bolje razume raspodela podataka i identifikuju potencijalni outlieri.

	AverageRatingsChurches	AverageRatingsResorts	AverageRatingsBeaches	AverageRatingsParks	AverageRatingsTheatres	AverageRatingsMuseums	Avi
count	5456.000000	5456.000000	5456.000000	5456.000000	5456.000000	5456.000000	
mean	1.455720	2.319707	2.489331	2.796886	2.958941	2.89349	
std	0.827604	1.421438	1.247815	1.309159	1.339056	1.28240	
min	0.000000	0.000000	0.000000	0.830000	1.120000	1.11000	
25%	0.920000	1.360000	1.540000	1.730000	1.770000	1.79000	
50%	1.340000	1.905000	2.060000	2.460000	2.670000	2.68000	
75%	1.810000	2.682500	2.740000	4.092500	4.312500	3.84000	
max	5.000000	5.000000	5.000000	5.000000	5.000000	5.00000	

8 rows × 24 columns

6. Rukovanje sa NaN vrednostima:

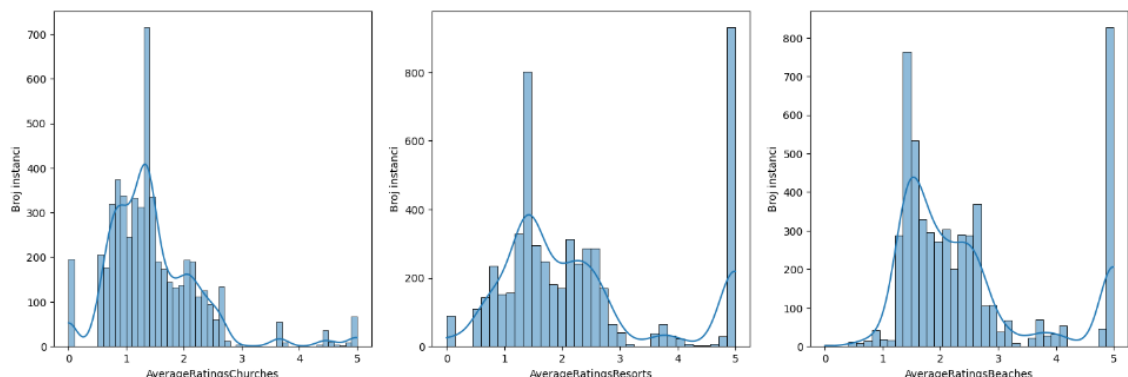
Što se tiče provere i obrade Nan vrednosti u skupu podataka imamo prisustvo samo 3 NaN vrednosti, dok su sve ostale vrednosti u kolonama poznate. Odlučila sam se za zamenu ovih 3 NaN vrednosti prosečnim vrednostima po odgovarajućim kolonama, čime sam sačuvala podatke i sprečila gubitak instanci. Ova strategija je izabrana sa ciljem očuvanja što više informacija.

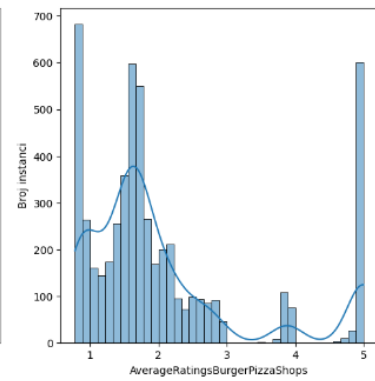
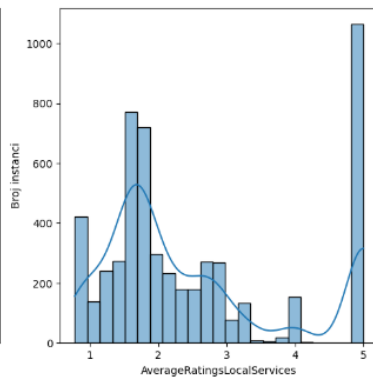
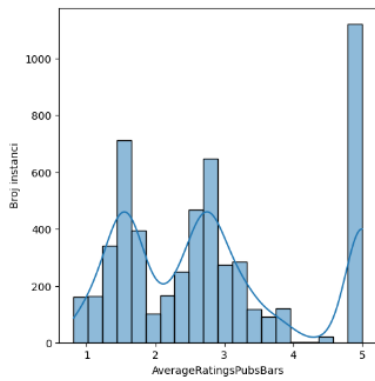
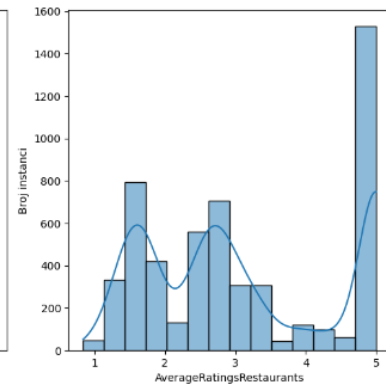
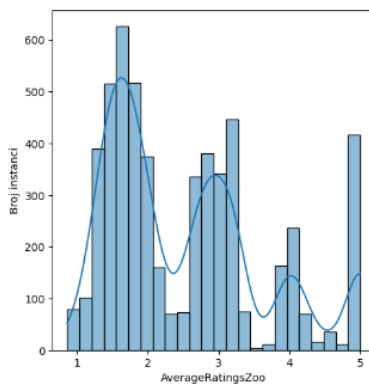
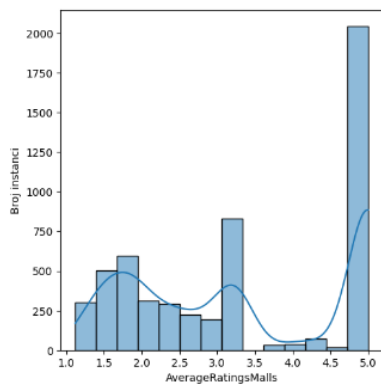
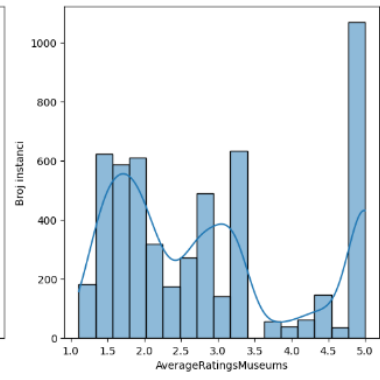
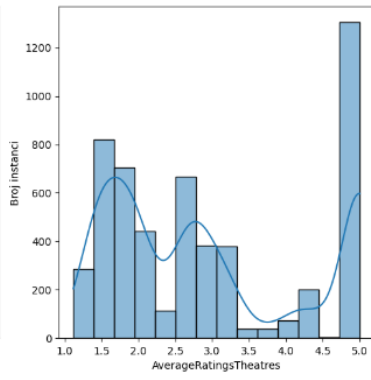
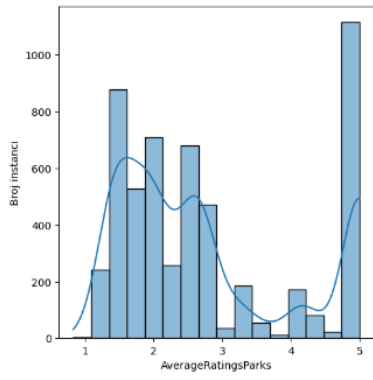
7. Provera autlajera i ekstremnih vrednosti:

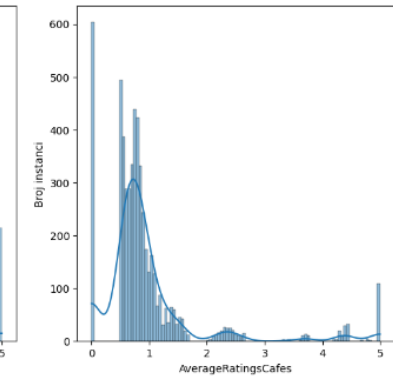
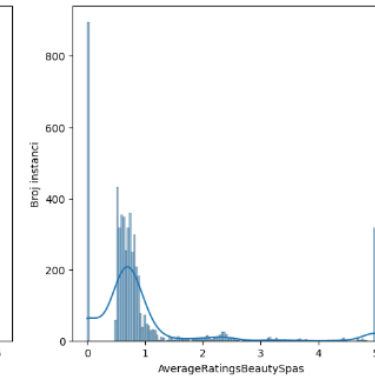
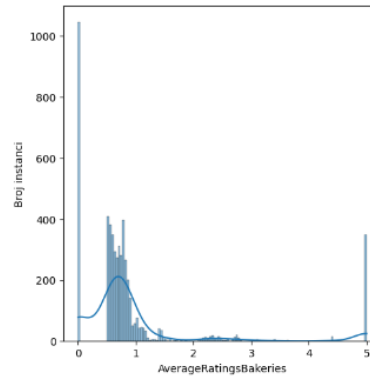
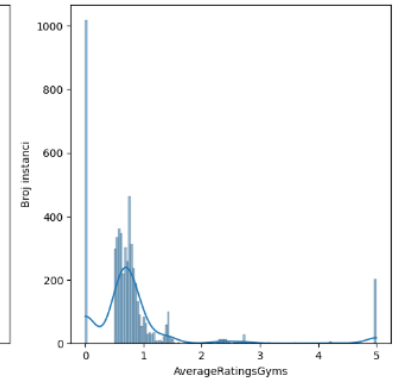
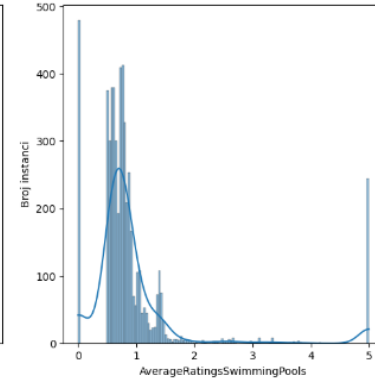
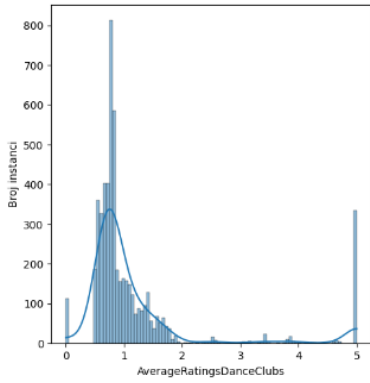
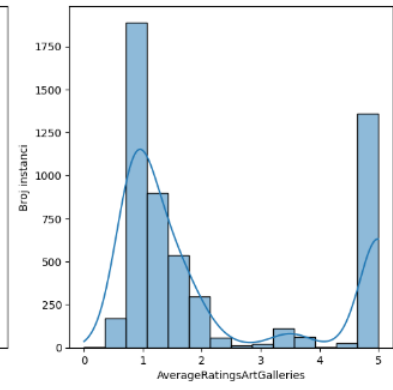
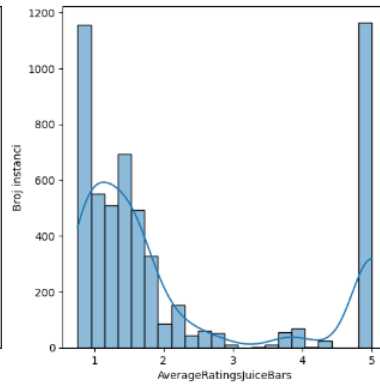
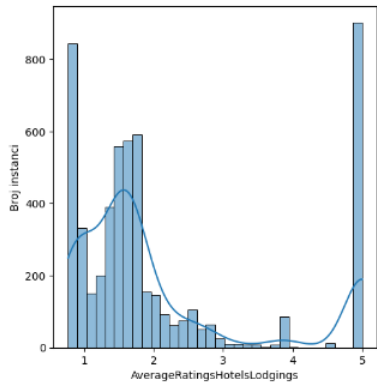
Prilikom analize skupa podataka nisu identifikovani autlajeri ni ekstremne vrednosti. Sve ocene u skupu podataka nalaze se u intervalu od 1 do 5, što je očekivano za ocene korisnika. Iz tog razloga, nisu preduzeti koraci za izbacivanje ili tretiranje autlajera.

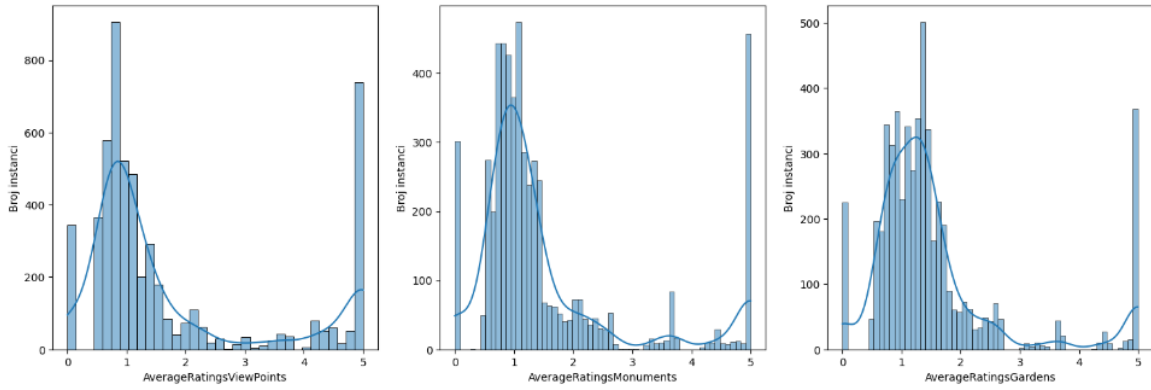
8. Vizualizacija numeričkih kolona:

Dodati su i grafovi i histogram sa podacima kako bi se omogućilo bolje razumevanje raspodele numeričkih atributa.

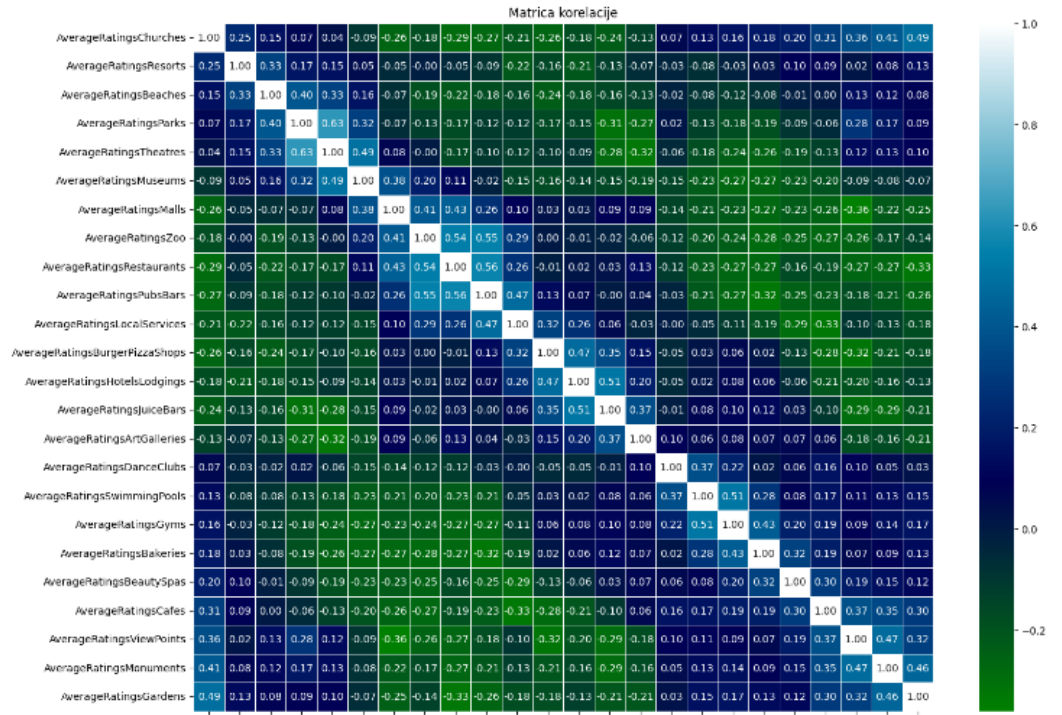

9. Matrica korelacije: Za identifikaciju linearne korelacije između numeričkih atributa, kreira se matrica korelacije. Ova analiza će pomoći u identifikaciji potencijalnih veza između atributa, što može biti korisno za buduće analize, uključujući klasifikaciju i klasterovanje.

Matrica korelacije između atributa.

Slika prikazuje matricu korelacije između različitih atributa u ovom skupu podataka. Matrica korelacije se koristi za vizualizaciju veza između atributa. Vrednosti blizu 1 ukazuju na jaku pozitivnu korelaciju, dok vrednosti blizu -1 ukazuju na jaku negativnu korelaciju. Vrednosti blizu 0 ukazuju na slabo ili nikakvo korelisanje između atributa.

4 Klasifikacija

U procesu klasifikacije nad ovim skupom podataka bavili sam se procenom kvaliteta različitih atrakcija na osnovu ocena korisnika i to ima nekoliko koristi i potencijalnih benefita:

- **Segmentacija atrakcija:** Klasifikacija omogućava grupisanje atrakcija u različite kategorije (niska, srednja, visoka) na osnovu prosečnih ocena korisnika. Ovo može biti korisno za organizaciju, promociju i analizu atrakcija. Na primer, organizatori događaja ili turističkih tura mogu koristiti ovu klasifikaciju da identifikuju atrakcije koje bi bile najzanimljivije za određenu ciljanu grupu.
- **Personalizovane preporuke:** Na osnovu klasifikacije, može se razviti sistem preporuka koji korisnicima sugerise atrakcije koje najbolje odgovaraju njihovim preferencijama. Korisnici mogu dobiti personalizovane preporuke za atrakcije koje su klasifikovane kao "visoke" ili "srednje" kvalitetne, poboljšavajući njihovo iskustvo.
- **Efikasija analiza podataka:** Klasifikacija može olakšati analizu i interpretaciju podataka. Na primer, istraživači i analitičari mogu koristiti klasifikaciju da identifikuju obrasce i trendove u ocenama za različite tipove atrakcija.
- **Donošenje odluka:** Organizacije ili poslovni entiteti koji se bave turizmom ili zabavom mogu koristiti ovu klasifikaciju kako bi doneli informisane odluke o tome na koje atrakcije treba usmeriti svoje resurse ili kako bi poboljšali kvalitet svojih ponuda.

Klasifikacija omogućava da se izvuče vrednost iz dataseta tako što se organizuju i analiziraju podaci na način koji je koristan za donošenje odluka i poboljšanje poslovanja ili korisničkog iskustva.

Za postizanje ovog cilja, korišćena su tri različita modela za klasifikaciju: Logistic Regression, Random Forest, i Support Vector Machine (SVM). Svaki model je prošao kroz sledeće korake kako bi se evaluirala njegova efikasnost i performanse.

4.1 Koraci

1. Priprema podataka:

Prvo je kreirana nova ciljna promenljiva koristeći prosečne ocene i pragove za klasifikaciju na tri kategorije: "niska," "srednja," i "visoka".

2. Podela podataka:

Podaci su podeljeni na trening, validacioni i test skup u odnosu 70-15-15. Ovo omogućava treniranje, optimizovanje i testiranje modela.

4.2 Logistička Regresija:

Primena Logistic Regression modela i korišćenje Grid Search-a za optimizaciju hiperparametara.

• Rezultati:

- Tačnost modela na validacionom skupu: 0.733
- Izveštaj o klasifikaciji za sve tri klase (niska, srednja, visoka).

Izveštaj o klasifikaciji:				
	precision	recall	f1-score	support
niska	0.92	0.75	0.83	580
srednja	0.63	0.66	0.64	210
visoka	0.22	0.96	0.36	28
accuracy			0.73	818
macro avg	0.59	0.79	0.61	818
weighted avg	0.82	0.73	0.76	818

Ovaj izveštaj pruža detaljne informacije o performansama modela za svaku od klase. Na primer, za klasu "niska" (low) preciznost iznosi 0.92, što znači da je model tačno klasifikovao 92% instanci koje pripadaju toj klasi. Recall (odziv) za istu klasu iznosi 0.75, što ukazuje na to da je model identifikovao 75% instanci te klase. F1-skor je harmonijska sredina preciznosti i odziva i iznosi 0.83 za "niska" klasu. Izveštaj pruža informacije za sve tri klase.

- AUC vrednosti za svaku klasu.

AUC za klasu niska: 0.8890683859750798
 AUC za klasu srednja: 0.8728540100250628
 AUC za klasu visoka: 0.9717902350813743

ROC (Receiver Operating Characteristic) kriva i AUC (Area Under the Curve) vrednosti koriste se za procenu performansi modela u pogledu procene verovatnoća za različite klase. AUC vrednosti se koriste za merenje koliko dobro model razdvaja klase.

Naš model ima dobre AUC vrednosti za sve tri klase: visoka (0.97), srednja (0.87) i niska (0.88). Visoka AUC vrednost ukazuje na dobro razdvajanje klasa.

- Matrica konfuzije.

Matrica konfuzije:

```
[[435  82  63]
 [ 38 138  34]
 [  1   0 27]]
```

Matrica konfuzije prikazuje broj tačnih i netačnih klasifikacija za svaku od klasa. Iz matrice možemo videti da model dobro radi u klasifikaciji "niska" i "srednja" klasa, dok ima manje uspeha sa "visoka" klasom.

4.3 Random Forest:

Primena Random Forest modela i, takođe, upotreba Grid Search-a za optimizaciju hiperparametara.

- Rezultati:
 - Tačnost modela na validacionom skupu: 0.943
 - Izveštaj o klasifikaciji za sve tri klase.

Izveštaj o klasifikaciji:

	precision	recall	f1-score	support
niska	0.94	0.98	0.96	580
srednja	0.94	0.88	0.91	210
visoka	0.90	0.64	0.75	28
accuracy			0.94	818
macro avg	0.93	0.83	0.87	818
weighted avg	0.94	0.94	0.94	818

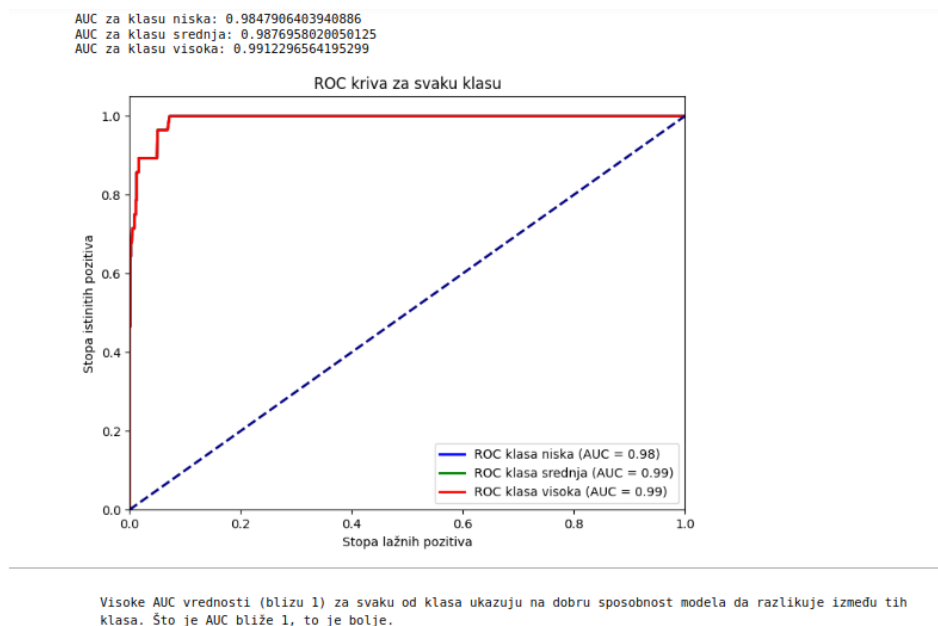
Iz izveštaja o klasifikaciji možemo videti preciznost, odziv (recall) i F1-skor za svaku od klasa (niska, srednja, visoka).

Visoka preciznost i odziv za nisku i srednju klasu ukazuju na dobro modeliranje ovih klasa, dok niži odziv i preciznost za visoku klasu sugerišu da model ima veće poteškoće u klasifikaciji ove klase.

F1-skor je mera balansa između preciznosti i odziva. Za nisku klasu, F1-skor iznosi 0.96, za srednju klasu 0.91, a za visoku klasu 0.75.

U ukupnom weighted avg F1-skor iznosi 0.94, što ukazuje na dobar balans između preciznosti i odziva na nivou svih klasa.

- AUC vrednosti za svaku klasu.

- Matrica konfuzije.

Matrica konfuzije:

```
[[569 10 1]
 [ 25 184 1]
 [ 9 1 18]]
```

Iz matrice konfuzije možemo videti da postoji relativno mali broj netačnih klasifikacija

4.4 SVM (Support Vector Machine):

Koristili smo SVM model i ponovo Grid Search za optimizaciju hiperparametara.

- Rezultati:
 - Tačnost modela na validacionom skupu: 0.929
 - Izveštaj o klasifikaciji za sve tri klase.

Izveštaj o klasifikaciji:

	precision	recall	f1-score	support
niska	0.93	0.98	0.95	580
srednja	0.93	0.84	0.88	210
visoka	0.89	0.57	0.70	28
accuracy			0.93	818
macro avg	0.92	0.80	0.84	818
weighted avg	0.93	0.93	0.93	818

- AUC vrednosti za svaku klasu.

```
AUC za klasu niska: 0.9570486815415822
AUC za klasu srednja: 0.9694000626566416
AUC za klasu visoka: 0.9543851717902351
```

- Matrica konfuzije.

```
Matrica konfuzije za SVM model:
[[567  12   1]
 [ 32 177   1]
 [ 11   1 16]]
```

S obzirom na sve prethodno prikazane rezultate, zaključak je da je Random Forest model najbolji izbor za dalju analizu.

Zbog dobijanja potpune informacije o performansama ovog modela u stvarnim uslovima, sledeći korak je primeniti ga na test skupu podataka.

4.5 Evaluacija na Test Skupu

Tačnost na test skupu: 0.9474969474969475

```
Izveštaj o klasifikaciji na test skupu:
      precision    recall  f1-score   support

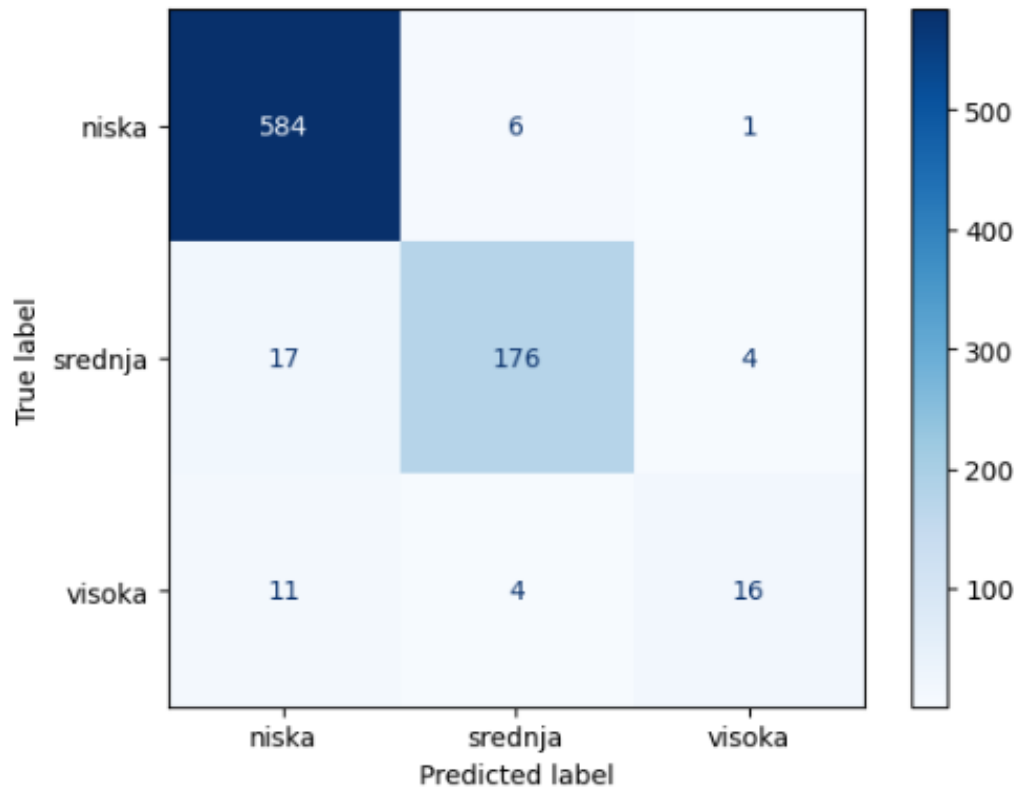
   niska         0.95      0.99      0.97         591
  srednja         0.95      0.89      0.92         197
   visoka         0.76      0.52      0.62          31

 accuracy                   0.95         819
  macro avg              0.89      0.80      0.84         819
 weighted avg              0.95      0.95      0.94         819
```

Matrica konfuzije:

Matrica konfuzije:

```
[[435  82  63]
 [ 38 138  34]
 [  1   0  27]]
```


Ova matrica konfuzije prikazuje tačne i netačne klasifikacije za svaku od klasa na test skupu. Evo analize rezultata:

Za klasu "niska": Model je tačno klasifikovao većinu instanci u ovu klasu, što se vidi po visokim vrednostima na glavnoj dijagonali matrice konfuzije. Postoji mali broj lažnih pozitiva i lažnih negativa, što ukazuje na dobru preciznost i odziv za ovu klasu.

Za klasu "srednja": Model takođe pokazuje dobru tačnost za ovu klasu, s većinom tačnih klasifikacija. Preciznost i odziv su visoki, što ukazuje na dobar balans između tačnosti i odziva.

Za klasu "visoka": Model ima poteškoća u klasifikaciji ove klase, što se vidi po nižim vrednostima na glavnoj dijagonali matrice. Postoji veći broj lažnih negativa, što znači da model često klasifikuje instance iz ove klase kao druge klase.

Opšti zaključak je da Random Forest model dobro radi za klasifikaciju klasa "niska" i "srednja," ali može se unaprediti za klasu "visoka."

```

accuracy = accuracy_score(y_test, y_test_pred_rf)
print(f"Tačnost: {accuracy:.2f}")

precision = precision_score(y_test, y_test_pred_rf, average='weighted')
print(f"Preciznost: {precision:.2f}")

recall = recall_score(y_test, y_test_pred_rf, average='weighted')
print(f"Odziv: {recall:.2f}")

f1 = f1_score(y_test, y_test_pred_rf, average='weighted')
print(f"F1-skor: {f1:.2f}")

```

Tačnost: 0.95
Preciznost: 0.95
Odziv: 0.95
F1-skor: 0.94

Tačnost (Accuracy): Model ima tačnost od 0.95, što znači da tačno klasifikuje 95% instanci na test skupu. Ovo ukazuje na dobar ukupan performans modela.

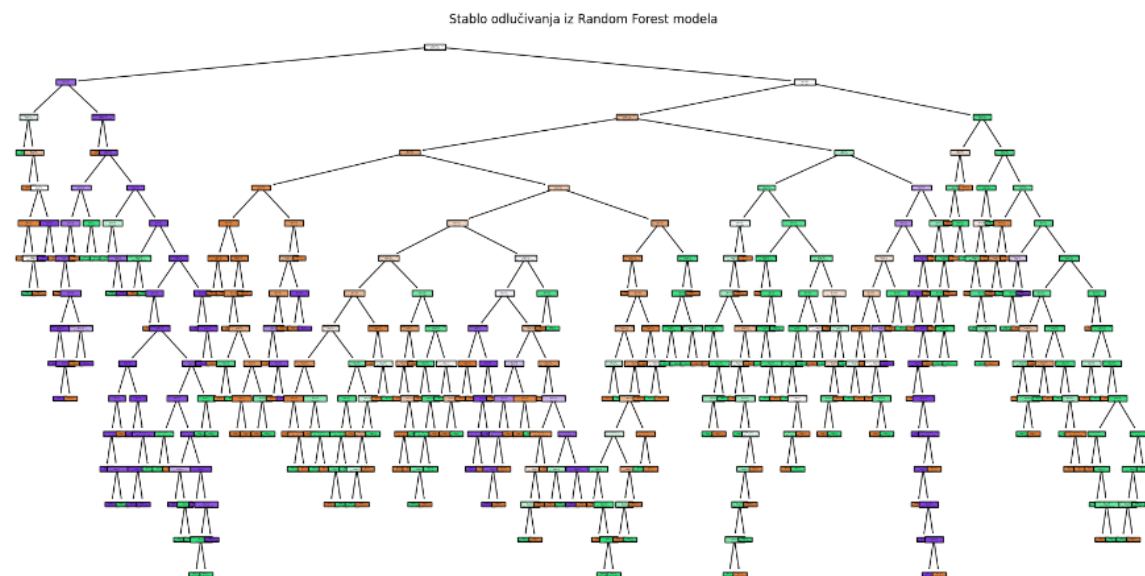
Preciznost (Precision): Preciznost je 0.95, što znači da je prosečna preciznost modela za sve klase visoka. To znači da je većina pozitivnih predviđanja tačna i da ima malo lažnih pozitivna.

Odziv (Recall): Odziv je takođe 0.95, što ukazuje na dobar odziv modela za sve klase. To znači da model dobro pronalazi većinu pozitivnih instanci i ima malo lažnih negativna.

F1-skor: F1-skor je 0.94, što je harmonijska sredina između preciznosti i odziva. Ovo je dobar pokazatelj balansa između tačnosti i kompletnosti modela.

U suštini, ovi rezultati ukazuju na to da Random Forest model dobro radi na test skupu i ima visoke performanse u klasifikaciji.

Prikaz stabla odlučivanja:

5 Linearna Regresija

Na ovom dataset-u "Travel Review Ratings" biće primenjena i linearna regresija iz nekoliko razloga:

- **Interpretabilnost:** Linearna regresija pruža jednostavno tumačenje modela. Koeficijenti atributa omogućavaju nam direktno razumevanje kako svaki atribut utiče na ciljni atribut, na primer, kako prosečna ocena restorana varira sa prosečnim ocenama drugih atrakcija.
- **Brza implementacija:** Linearna regresija je brza za implementaciju i izračunavanje, što je korisno za brzu analizu i iteraciju sa različitim eksperimentima.
- **Očekivanje linearnih veza:** Pretpostavljamo da postoji linearan odnos između prosečnih ocena različitih atrakcija i ciljnog atributa (na primer, prosečnih ocena crkava i prosečnih ocena restorana).

5.1 Implementacija Linearne Regresije

Odrađeni su sledeći koraci:

- Učitavanje dataset-a i konvertovanje svih numeričkih vrednosti u odgovarajući format (float64).
- Izbacivanje nepotrebnih kolona, kao što su kolona sa korisničkim identifikatorima i neimenovana kolona sa nedostajućim vrednostima.
- Primena linearne regresije koristeći Python biblioteku scikit-learn.
- Evaluiranje modela koristeći srednju kvadratnu grešku (MSE) i R-kvadrat (R^2) kao metrike za merenje tačnosti i sposobnosti modela da objasni varijaciju ciljnog atributa.

5.1.1 Rezultati

Primena linearne regresije na dva različita ciljna atributa: "AverageRatingsChurches" (prosečne ocene crkava) i "AverageRatingsParks" (prosečne ocene parkova).

Za atribut "AverageRatingsChurches"

- Definisanje ciljnog atributa kao "AverageRatingsChurches" i odabir svih drugih atributa kao ulazne promenljive.
- Podela podataka na trening i test skup podataka koristeći 'train_test_split' funkciju. Ovo omogućava procenu tačnosti modela.
- Kreiranje i treniranje modela linearne regresije na trening skupu podataka.
- Upotreba treniranog modela za predviđanje vrednosti na test skupu.
- Evaluiranje modela korišćenjem metrika srednje kvadratne greške (MSE) i R-kvadrata (R^2) kako bi se ocenila tačnost modela.

Rezultati za "AverageRatingsChurches"

- Srednja kvadratna greška (MSE): 0.438
- R-kvadrat (R^2): 0.371

Za atribut "AverageRatingsParks"

- Slično kao za crkve, definisanje ciljnog atributa kao "AverageRatingsParks" i odabir svih drugih atributa za ulazne promenljive.
- Ponavljanje koraka 2-5 za ovaj ciljni atribut.

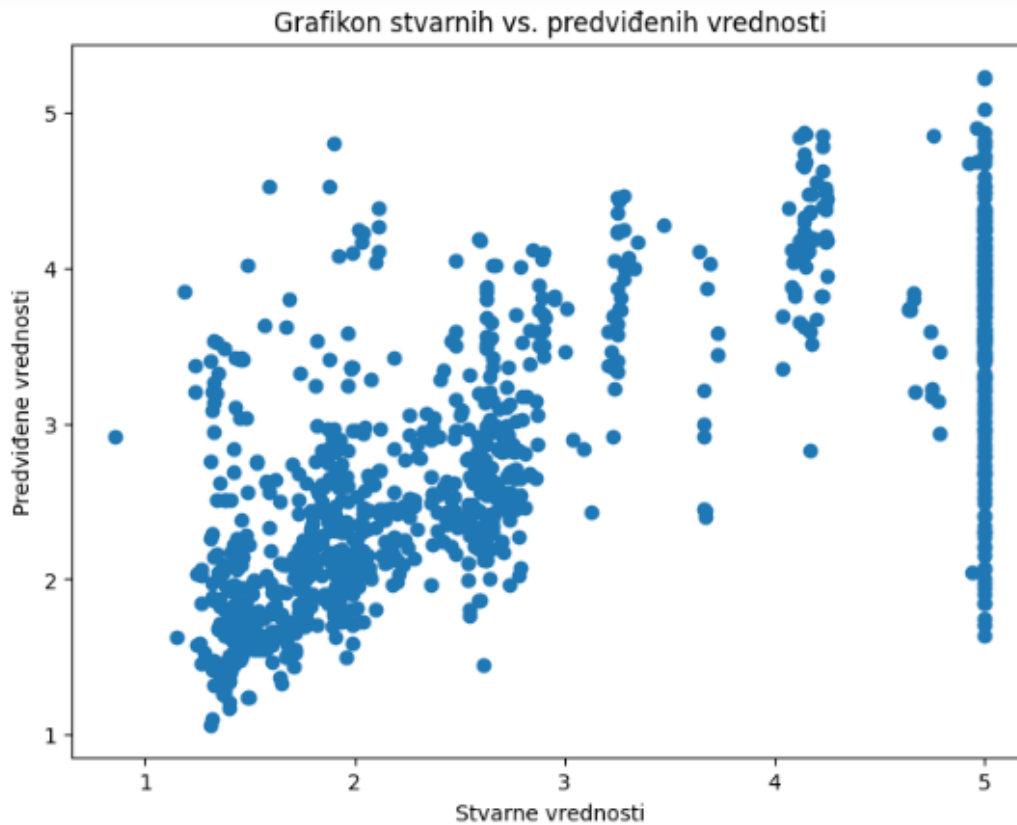
Rezultati za "AverageRatingsParks"

- Srednja kvadratna greška (MSE): 0.879

- R-kvadrat (R^2): 0.498

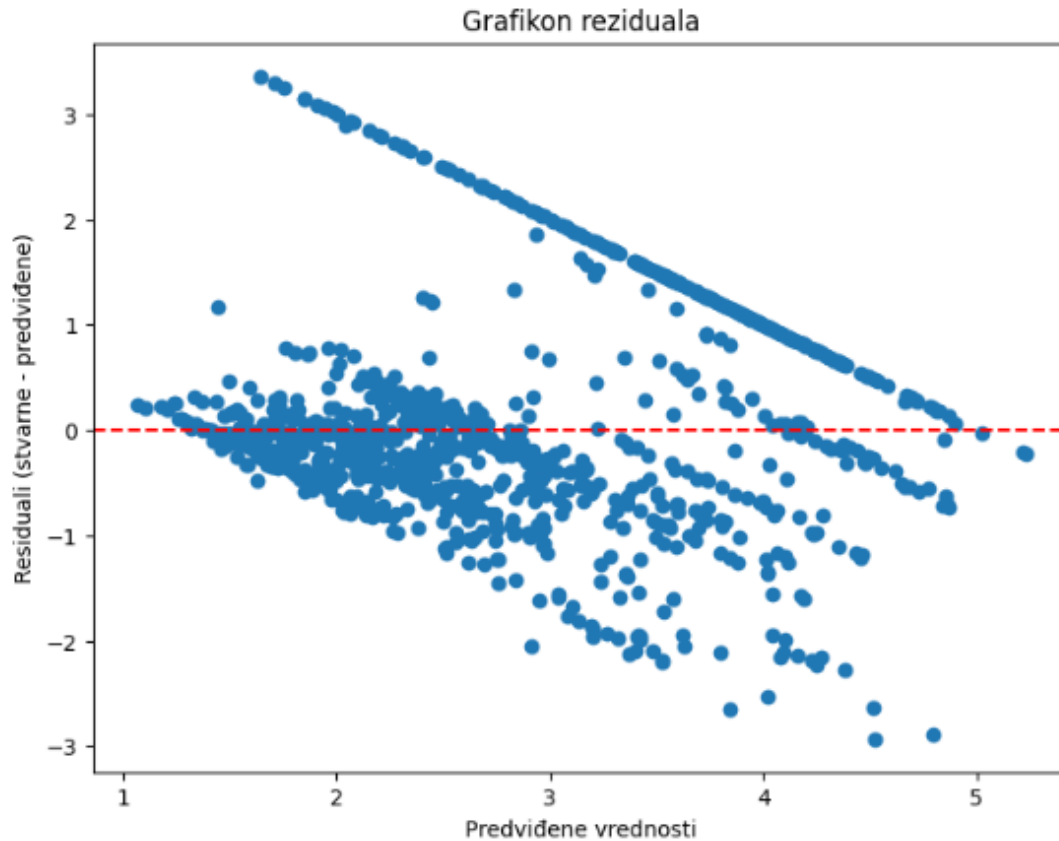
Nakon analize linearne regresije, urađena je vizualizacija rezultata radi boljeg razumevanja ponašanja modela. Grafikoni "stvarnih vs. predviđenih vrednosti" prikazuju koliko dobro model predviđa stvarne vrednosti, dok grafikoni reziduala pomažu u identifikaciji grešaka u modelu.

5.1.2 Grafikon stvarnih vs. predviđenih vrednosti

Ovaj grafikon prikazuje tačke u obliku rasipanja gde x-osa predstavlja stvarne vrednosti, a y-osa predviđene vrednosti. Idealno, tačke bi trebalo da se nalaze duž dijagonale, što znači da su stvarne i predviđene vrednosti skoro identične.

5.1.3 Računanje reziduala

Reziduali su razlika između stvarnih vrednosti i vrednosti koje je model predvideo, tj. to su greške koje model pravi u svojim predviđanjima. Grafikon prikazuje rezidualne greške u odnosu na predviđene vrednosti. Linija na $y=0$ je horizontalna crvena linija koja predstavlja nulu reziduala. Ako reziduali leže oko horizontalne crvene linije na nuli (koja predstavlja nulu greške), to ukazuje na dobro kalibrisan model.

5.2 Primena Modela Support Vector Machine (SVM) za Regresiju

Sledeći korak u analizi podataka je primena modela Support Vector Machine (SVM) za regresiju, tačnije, Support Vector Regressor (SVR). SVM je još jedan algoritam koji se koristi za regresiju i ima svoje prednosti u odnosu na linearnu regresiju.

5.2.1 Za ciljni atribut "AverageRatingsChurches"

1. Definisane ciljnog atributa kao "AverageRatingsChurches" i odabir svih drugih atributa za ulazne promenljive.
2. Podela podataka na trening i test skup koristeći 'train_test_split' funkciju.
3. Kreiranje i treniranje SVM modela za regresiju (SVR) sa jezgrom 'rbf' na trening skupu podataka.
4. Upotreba treniranog SVM modela za predviđanje vrednosti na test skupu.
5. Evaluiranje SVM model koristeći metrike srednje kvadratne greške (MSE) i R-kvadrata (R^2) kako bi se ocenila tačnost modela.

5.2.2 Rezultati za "AverageRatingsChurches"

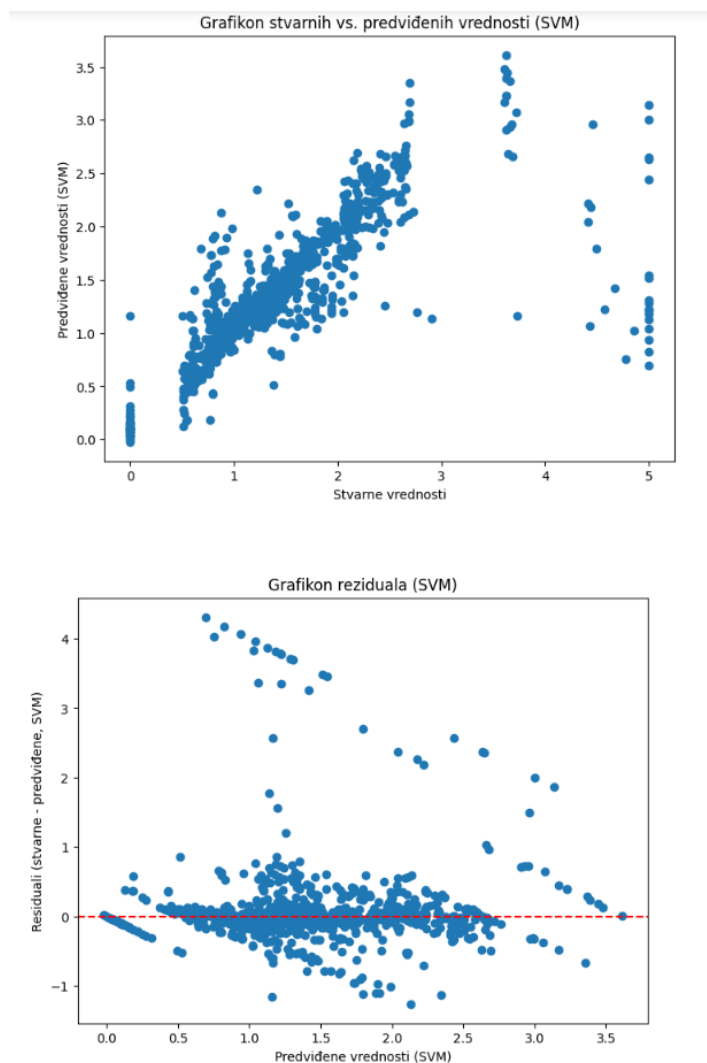
- Srednja kvadratna greška (MSE): 0.339
- R-kvadrat (R^2): 0.514

Srednja kvadratna greška (MSE) od 0.339 ukazuje na prosečnu kvadratnu razliku između stvarnih vrednosti i predviđenih vrednosti. Manja vrednost MSE sugerise na bolju preciznost modela.

R-kvadrat (R^2) od 0.514 znači da ovaj SVM model objašnjava oko 51.4% varijacije u prosečnim ocenama crkava. Vrednost R-kvadrata od 1 označava savršeno objašnjenje varijacije, dok vrednost od 0 ukazuje na to da model ne objašnjava ništa. Ovaj rezultat sugerise da ovaj SVM model dobro objašnjava varijaciju u ciljnom atributu.

Iz ovih rezultata može se zaključiti da SVM model (sa jezgrom 'rbf') daje bolje performanse za predviđanje prosečnih ocena crkava u poređenju sa modelom linearne regresije za ovaj dataset i ciljni atribut.

5.2.3 Grafikoni stvarnih vs. predviđenih vrednosti i grafikoni reziduala za SVM model

Zaključak: SVM regresija (koristeći jezgro 'rbf') daje bolje performanse za predviđanje određenih ciljnih atributa u poređenju sa linearnom regresijom

6 Klasterovanje

Klasterovanje je tehnika mašinskog učenja koja se koristi za grupisanje podataka sličnih karakteristika zajedno u cilju identifikacije prirodnih grupa ili klastera. Ovaj proces omogućava da se podaci koji su međusobno slični grupišu u istom klasteru.

Razlozi za primenu klasterovanja nad ovim skupom podataka:

6.1 Segmentacija korisnika

Klasterovanje može pomoći da se identifikuju slične grupe korisnika koji imaju slične preference u vezi sa atrakcijama. Na primer, mogu se otkriti grupe korisnika koji vole muzeje, grupe koje više vole plaže, i tako dalje. Ovo može biti korisno za personalizaciju ponude ili marketinških strategija za svaku grupu.

6.2 Otkrivanje obrazaca

Klasterovanje može pomoći u otkrivanju skrivenih obrazaca ili grupisanju sličnih atrakcija zajedno. Na primer, može se primetiti da se muzeji i galerije često grupišu zajedno u isti klaster, što ukazuje na to da postoje slične karakteristike među njima koje privlače isti tip posetilaca.

6.3 Analiza tržišta

Razumevanje kako su atrakcije grupisane može biti korisno za analizu tržišta. Može se identifikovati koje kategorije atrakcija dominiraju u određenim regionima ili gradovima, što može pomoći u donošenju odluka o širenju ili prilagođavanju ponude.

6.4 Pretprocesiranje Podataka

6.4.1 Standardizacija podataka

Prvi korak u pretprocesiranju podataka je standardizacija numeričkih vrednosti u datasetu koristeći StandardScaler. Ovo je važno jer omogućava skaliranje podataka tako da imaju srednju vrednost 0 i standardnu devijaciju 1, što olakšava obradu podataka i analizu.

6.4.2 PCA (Principal Component Analysis)

Korak 1: Određivanje broja komponenti

Prvi korak u analizi PCA je određivanje broja komponenti koje čuvaju određeni procenat varijanse. Postavljamo kao cilj da želimo da se zadrži 80% ukupne varijanse. **PCA je odabrao 13 komponenta koje zajedno čuvaju 80% varijanse**

6.4.3 Korak 2: Instanciranje PCA modela

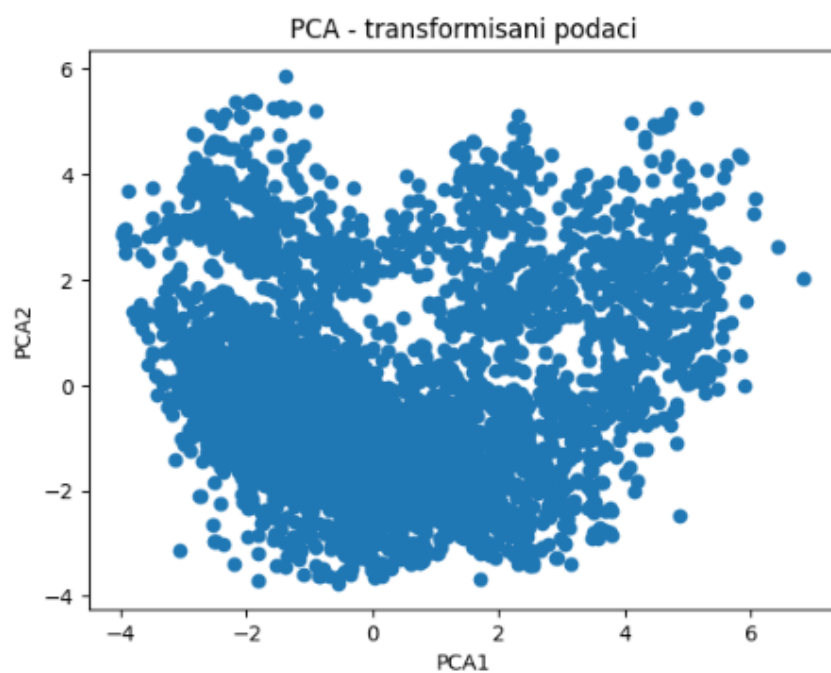
Nakon određivanja broja komponenta, instancira se PCA model sa željenim brojem komponenta (u ovom slučaju 2) za vizualizaciju. Takođe, prikazujemo koliko varijanse je sačuvano korišćenjem ovih komponenta i to je oko 34.2% ukupne varijanse.

Transformacija podataka

Nakon odabira odgovarajućeg broja komponenta, transformišemo podatke koristeći PCA. Podatke predstavljamo koristeći nove varijable (PCA1 i PCA2) umesto originalnih atributa.

Vizualizacija rezultata PCA

Prikaz rezultata PCA transformacije na grafiku kako bi se vizualno analizirala struktura podataka.

6.4.4 Analiza broja klastera

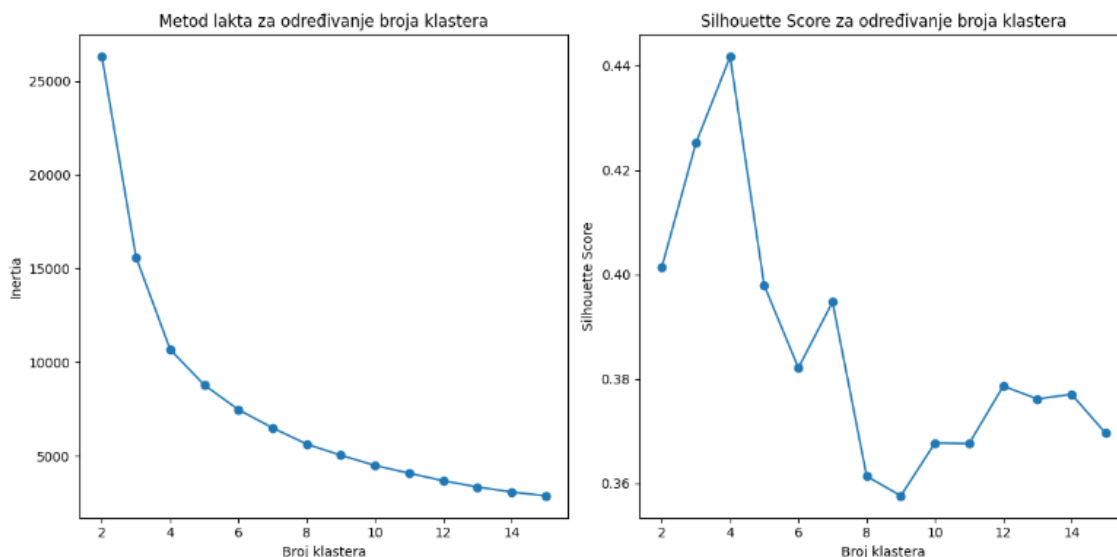
Korišćenje K-means algoritma

Koristimo K-means algoritam za analizu broja klastera u rasponu od 2 do 15 klastera. Za svaki broj klastera u rasponu, primenjujemo K-means algoritam na podatke.

Metod lakta (inertia) meri koliko su tačke u klasterima blizu svojih centara. Što je inertia niža, to je bolje, jer ukazuje na kompaktnije klasterovanje.

Takođe računamo **Silhouette skor** za svaki broj klastera. Silhouette skor meri koliko su tačke unutar istog klastera slične jedna drugoj i koliko su različite od tačaka u drugim klasterima. Viši Silhouette skorovi ukazuju na bolje klasterovanje.

Odabir broja klastera: Na osnovu rezultata metoda lakta i Silhouette skora, biramo broj klastera koji najbolje odgovara strukturi podataka. Obično biramo broj klastera gde se metoda lakta počinje "lomiti" ili gde Silhouette skor dostiže maksimum.

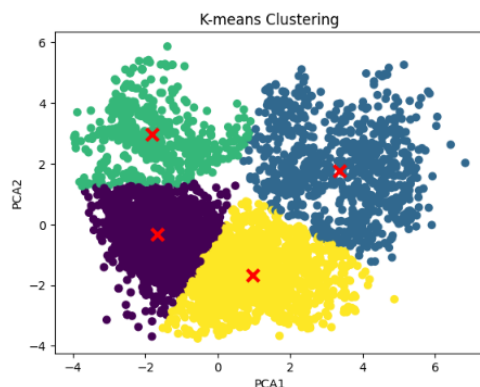

: #sa grafika se vidi da je lakat za 4 klastera, a i silueta skor je najbolji takodje u 4

6.5 K-means

Primenjujemo K-means algoritam za klasterovanje. K-means je algoritam koji grupiše podatke na osnovu njihove sličnosti i minimizira varijansu unutar klastera. Na osnovu prethodno dobijenog broja klastera biramo da modelujemo podatke sa 4 klastera.

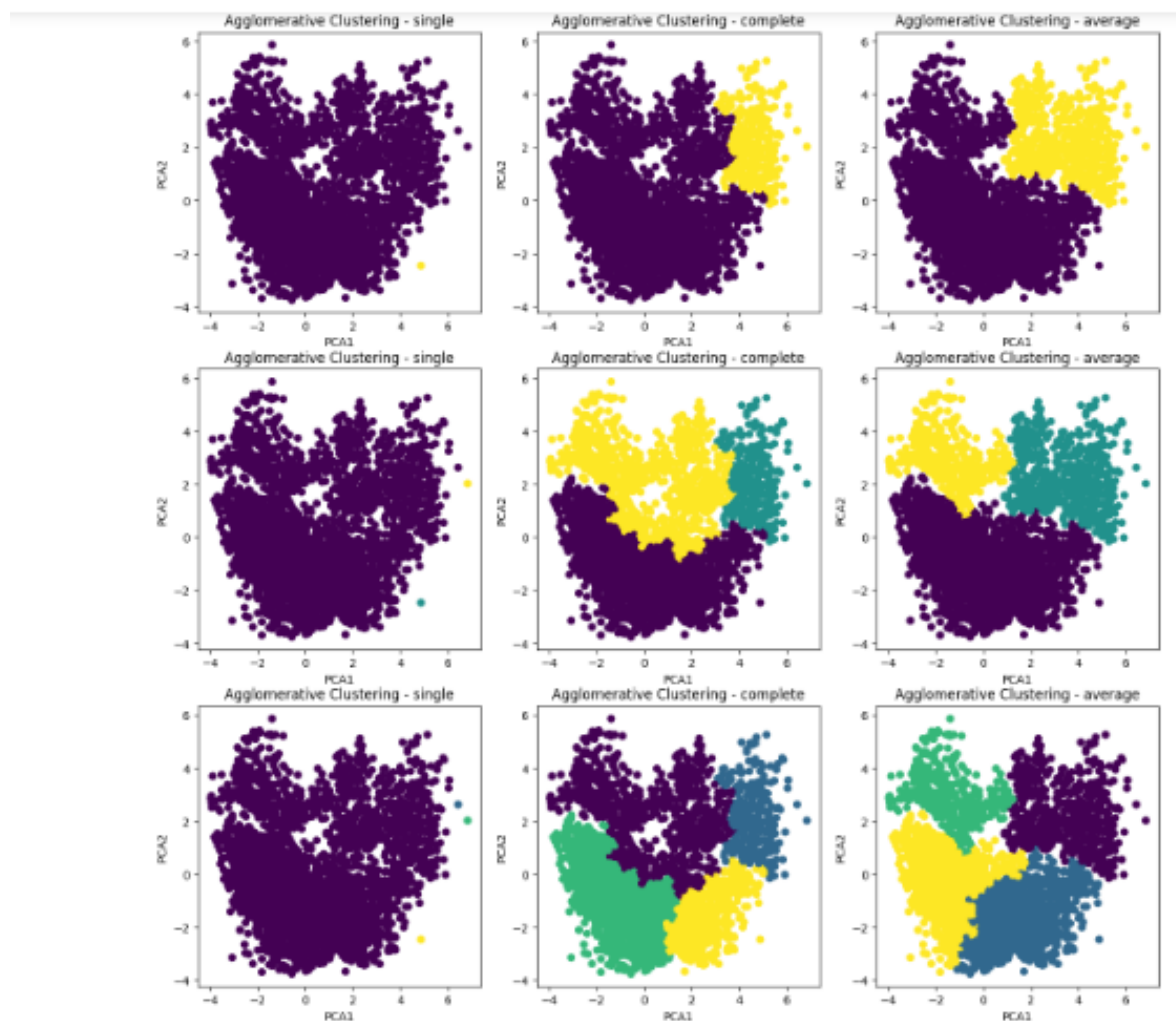
Nakon toga, vizualizujemo rezultate klasterovanja koristeći PCA komponente PCA1 i PCA2 kako bismo dobili uvid u strukturu klastera. Crveni "x" označava centralne tačke (centre) svakog klastera.

6.6 Hijerarhijsko klasterovanje:

Primenjujemo i hijerarhijsko klasterovanje koje formira hijerarhiju klastera i omogućava različite načine povezivanja podataka.

Pomoću hijerarhijskog klasterovanja, vizualizovali smo klasterovanje za različite brojeve klastera (2, 3 i 4) i različite načine povezivanja podataka.

Nakon ispitivanja odlučili smo da ćemo koristiti **"average"** vezu za povezivanje.

Silhouette skor:

Zbog upoređivanja kvaliteta klasterovanja između K-means i hijerarhijskog klasterovanja, koristimo Silhouette skor.

```
kmeans_score = silhouette_score(data, kmeans.labels_)
kmeans_score
0.4416851319331852
```

```
agg_score = silhouette_score(data, agg.labels_)
agg_score
0.4287924465463875
```

Rezultati pokazuju da su i K-means i hijerarhijsko klasterovanje daju relativno slične Silhouette skorove, pri čemu je K-means imao nešto bolji rezultat. Ovi rezultati sugerisu da oba algoritma imaju sličan kvalitet klasterovanja za ovaj skup podataka, ali da K-means može biti efikasniji za veće skupove podataka, dok hijerarhijsko klasterovanje omogućava dublje razumevanje strukture klastera.

Crtanje dendrograma za svaki klaster kako bi se vizualizovalo hijerarhijsko klasterovanje

